

Opgørelsen kan dog kun blive kalkulatorisk.

Hvis man regner med, at Kreditforening plus Hypotekforening plus Grundprioritet gennemsnitlig vil udgøre 65 pCt. af den samlede Byggeomkostning, vil Statslaanet normalt blive gennemsnitlig ca. 30 pCt. (derfor er Bestemmelsen om 40 pCt. som Maksimum naturligvis ikke overflødig, da de 65 pCt. ikke altid kan opnaas i foranstaaende Prioriteter).

Sættes den gennemsnitlige samlede Udgift pr. Lejlighed for Landet som Helhed til 8 000 Kr., bliver Statslaanet pr. Lejlighed ca. 2 500 Kr.

De 20 Mill. Kr. skulde saaledes kunne omfatte ca. 8 000 Lejligheder.

Den samlede Opførelsessum for disse 8 000 Lejligheder à 8 000 Kr. bliver ca. 64 Mill. Kr. Ca. $\frac{3}{4}$ heraf er ren Opførelsesudgift (Haandværkerudgift), altsaa 48 Mill. Kr.

Af Haandværkerudgiften gaar ca. 36 pCt. eller ca. 18 Mill. Kr. til Arbejdslønnen paa Byggepladsen. Regnes der med, at Arbejdslønnen udenfor Byggepladsen er et noget lavere Beløb, kan den samlede Arbejdsløns-Udgift anslaaes til omkring 30 Mill. Kr.

Regnes der med en gennemsnitlig Dagløns paa 13 Kr., svarer der til de 30 Mill. Kr. $2\frac{2}{3}$ Million Arbejdsdage. Da et Aar har ca. 300 Arbejdsdage, og der maa fradrages ca. 20 pCt. for Arbejdsløshed, der nødvendigvis er temmelig stor saavel i de direkte Byggefag som i flere af de indirekte Byggefag (Teglværkerne), vil Byggearbejderne under normale Konjunkturer have Beskæftigelse i ca. 240 Dage pr. Aar, det vil sige, at $2\frac{2}{3}$ Million Arbejdsdage giver ca. 10 000 Arbejdere Beskæftigelse i normalt Omfang indenfor en Periode af et Aar.

De forskellige Forudsætninger for de anførte Kalkulationer kan i nogen Grad begrundes efter foreliggende Oplysninger: 6 000 Kr. i gennemsnitlig Haandværkerudgift pr. Lejlighed er neppe meget forkert. Licitationspriserne i København viser en Udgift paa ca. 105 pr. m² Étageareal, og da en lille 2-Værelses Lejlighed er ca. 55 m², naar man en Haandværkerudgift paa ca. 5 800 Kr. For Provinsen, hvor der overvejende bygges i lav Bebyggelse, maa Arealet blive væsentlig mere end 55 m², men da Arbejdslønnen er lavere, kan man formentlig regne med 6 000 Kr. som Haandværkerudgift for Landet som Helhed.

Der er regnet med 36 pCt. af Haandværkerudgiften til Arbejdsløns paa Byggepladsen. Denne Procent svarer til, hvad Københavns Kommune regner med, og svarer ogsaa til trykte Oplysninger fra Københavns almindelige Boligselskab og fra Statistisk Departement (Statshusmandshusene).

Den Forudsætning, at der til de indirekte beskæftigede Arbejdere betales i samlet Arbejdsløns et Beløb paa omkring $\frac{2}{3}$ af det, der betales til de paa selve Byggepladsen beskæftigede Arbejdere, er ret vilkaarlig; men det maa erindres, at for Teglværkerne er Arbejdslønnen en meget betydelig Del af Produktionsudgiften, og Transport af Byggematerialer fra Produktionssted til Byggeplads maa rumme store Lønudgifter, saaledes skal f. Eks. Mursten lasses 2 Gange og aflæsses 2 Gange.

Forudsætningen om en gennemsnitlig Dagløns paa 13 Kr. er man kommet til paa den Maade, at den gennemsnitlige Timeløns for samtlige mandlige Arbejdere for Landet som Helhed efter Statistisk Departements Opgørelse i 1931 var ca. 145 Ø. Da Byggearbejderne er højt lønnede, maa der her regnes med en noget højere Gennemsnitsløns, men da mange af de „indirekte Byggearbejdere“ (Teglværksarbejderne) er lavt lønnede, er der kun regnet med et Tillæg paa ca. 10 pCt.

Da man regner med, at der ved Forslaget skal kunne indvindes $2\frac{2}{3}$ Mill. Arbejdsdage, skulde der derigennem kunne spares direkte i Understøttelse til arbejdsløse et Beløb paa godt 4 Mill. Kr.

Hertil kommer en maaske lige saa stor indirekte Beskæftigelse — og derigennem yderligere Besparelse af Understøttelser — paa Grund af øget Købeevne hos Arbejdere, Haandværkere m. fl., for saa vidt Finansieringen af det efter Forslaget støttede Byggeri foregaar saaledes, at den ikke medfører tilsvarende Indskrænkninger af anden Virksomhed.

Der foreligger for Tiden til Behandling i Landstinget et af Finansministeren stillet Forslag til Lov om Laan til Boligforeninger, hvorefter der skal kunne ydes Laan indenfor en Grænse af 5 Millioner til Boligforeninger til Tilvejebringelse af Lejligheder, svarende til den mindre bemidlede Befolknings Behov; Laanet kan højst udgøre 30 pCt. og i Forbindelse med de foranstaaende Prioritetslaan højst 85 pCt. af Ejendomsskyldværdien. For saa vidt Regeringen tiltræder Raadets foranstaaende Indstilling, vilde denne kunne fremmes derigennem, at det nævnte Lovforslag ændres saaledes: